

Okul Dışı Öğrenme Ortamlarında Yaratıcı Drama

İlkokul Uygulamaları

Editörler:

Bilge KUŞDEMİR KAYIRAN

İhsan METİNNAM

Burak CESUR

Editörler: Doç. Dr. Bilge KUŞDEMİR KAYIRAN, Dr. Öğr. Üyesi İhsan METİNNAM,
Arş. Gör. Burak CESUR

**OKUL DIŞI ÖĞRENME ORTAMLARINDA YARATICI DRAMA:
İLKOKUL UYGULAMALARI**

ISBN 978-625-6135-66-6

Kitap içeriğinin tüm sorumluluğu yazarlarına aittir.

© 2024, PEGEM AKADEMİ

Bu kitabın basım, yayım ve satış hakları Pegem Akademi Yay. Eğt. Dan. Hizm. Tic. AŞ'ye aittir. Anılan kuruluşun izni alınmadan kitabın tümü ya da bölümleri, kapak tasarımı; mekanik, elektronik, fotokopi, manyetik kayıt ya da başka yöntemlerle çoğaltılamaz, basılamaz ve dağıtılamaz. Bu kitap, T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı bandrolü ile satılmaktadır. Okuyucularımızın bandrolü olmayan kitaplar hakkında yayınevimize bilgi vermesini ve bandrolsüz yayınları satın almamasını diliyoruz.

Pegem Akademi Yayıncılık, 1998 yılından bugüne uluslararası düzeyde düzenli faaliyet yürüten **uluslararası akademik bir yayınevdir**. Yayımladığı kitaplar; Yükseköğretim Kurulunca tanınan yükseköğretim kurumlarının kataloglarında yer almaktadır. Dünyadaki en büyük çevrimiçi kamu erişim kataloğu olan **WorldCat** ve ayrıca Türkiye'de kurulan **Turcademy.com** tarafından yayınları taranmaktadır; indekslenmektedir. Aynı alanda farklı yazarlara ait 2000'in üzerinde yayını bulunmaktadır. Pegem Akademi Yayınları ile ilgili detaylı bilgilere <http://pegem.net> adresinden ulaşılabilir.

I. Baskı: Kasım 2024, Ankara

Yayın-Proje: Zeynep Güler
Dizgi-Grafik Tasarım: Beyza Nur Erdoğan
Kapak Tasarımı: Pegem Akademi

Baskı: Sonçağ Yayıncılık Matbaacılık Reklam San Tic. Ltd. Şti.
İstanbul Cad. İstanbul Çarşısı 48/48 İskitler/Ankara

Yayıncı Sertifika No: 51818
Matbaa Sertifika No: 47865

İletişim

Pegem Akademi: Shira Ticaret Merkezi
Macun Mahallesi 204 Cad. No: 141/33, Yenimahalle/Ankara
Yayınevi: 0312 430 67 50
Dağıtım: 0312 434 54 24
Hazırlık Kursları: 0312 419 05 60
İnternet: www.pegem.net
E-ileti: pegem@pegem.net
WhatsApp Hattı: 0538 594 92 40

TEŞEKKÜR

Bu kitabın ortaya çıkmasında özenli ve profesyonel çalıőmalarıyla bize katkıda bulunan bölüm yazarlarımıza iş birlikleri ve destekleri için teşekkür ederiz. Ön söz yazarak bizi onurlandıran Prof. Dr. Ömer Adıgüzel hocamıza ayrıca teşekkür ederiz. Son olarak, kitabımızın tasarım, dizgi ve basım sürecinde sağladığı destekten dolayı Pegem Akademi ve çalıőanlarına Őükranlarımızı sunarız.

ÖN SÖZ

Eğitimde drama paylaşımları için “ideal çalışma ortamları” bir zorunluluk değildir! Eğitimde Yaratıcı Drama¹ kitabının “diğer mekânlarda yaratıcı drama” odaklı kısmı bu tümce ile başlar. Eğitimde dramanın ders ya da yöntem boyutları ile amaca uygun hemen her ortamda gerçekleştirilebileceğini vurgulayan bu tümce, bu tür çalışmalar için geniş bir ortam zenginliğinin de farkına vardırır.

Almanya'dan kültürel eğitim uzmanı Sabine Stange ile drama çalışmalarının içinde olan herkesin mutlaka deneyimlediği bir alıştırmayı yapmıştık. Bu çalışma ikili olup, göz kapalı bir güven çalışmasıydı. Stange, çalışmanın bulunduğu dördüncü kattan eşimizi elinden tutarak ve onun gözleri kapalı halde indirmemizi ve ana caddede dolaştırmamızı söylemişti. Riski yüksek ve tam bir güven çalışması olan bu çalışmada çalıştığımız mekâna geri dönerken rolleri değiştirmiş ve yine gözleri kapalı eşimizi aynı yollardan geçerek getirmiştik. Bu çalışma aynı zamanda gerçek ortamlarda yapılan bir drama çalışmasıydı ve hepimiz üstlendiğimiz sorumlulukları yerine getirmenin mutluluğunu yaşamıştık.

1992 yılında Antalya'da gerçekleştirilen 2. Dünya Çocukların Tiyatroları Festivali'nde (benim uluslararası kapsamda ilk yürüttüğüm atölye de bu kapsamda gerçekleşmişti) Bernd Rupig ve diğer iki uzman da Antalya Müzesi'nde çalışmalarına lahitlerin ve bazı heykellerin bulunduğu müze bahçesinde başlamışlar, daha sonra da tüm çalışmalarını müzenin içinde değişik kısımlarda tamamlamışlardı. Donuk imge, yarım bırakılmış materyal, heykellerin doğaçlamalarla canlandırılması, tarihsel dönemin drama ile oluşturulması gibi pek çok yeni çalışmaya tanık olmuştuk ve birbirinden farklı dillere sahip çocukların bu etkinlikleri büyük bir dikkat yoğunlaşması içinde gerçekleştirdiklerini görmüştük.

1995 yılında Ankara'da gerçekleştirilen 6. Uluslararası Eğitimde Yaratıcı Drama Semineri'nde İngiliz drama ve tiyatro eğitimcisi Andrea Earl², Anadolu Medeniyetleri Müzesi'nde bir drama çalışması yapmış ve müze içeriğinden hareketle Anadolu Medeniyetleri'nin geçmişine kurgusal yollarda kısa yolculuklar yapmış, geçmiş ve kendimize yönelik gündelik yaşamımıza bir tür ayna tutmuştu. Çalışmanın pek çok boyutu vardı ancak bu çalışma, bir yöntem olarak odağında eğitimde drama olsa da tam bir müze eğitimi, müzede drama çalışmasıydı. Çalışma drama, müze, tarih, tiyatro, arkeoloji, coğrafya, hayat bilgisi, sosyal bilgiler, psikoloji, eğitim gibi alanlarla disiplinlerarası bir çalışmayı kapsıyordu ve sınıf dışında her türlü ortamın eğitim ve öğrenme için kullanılabilceğini gösteriyordu.

1992 v 1995 yılında yapılan bu çalışmalar sınıf dışı ortamlarda müzede drama çalışmalarının Türkiye'de bir tür miladını oluşturur. Bu tarihlerden sonra hem müzede drama hem de diğer mekânlarda sınıf dışı öğrenme olarak adlandırabileceğimiz özellikle pek çok çalışma, proje, tez ve araştırma gerçekleştirilmiştir. Müzede ve diğere ortamlarda drama olarak yapılan bu çalışmalar aynı zamanda müze eğitimi çalışmalarına önemli bir ivme katmıştır.

- 1 Adıgüzel, Ö. (2024) Eğitimde Yaratıcı Drama (10 Baskı). Ss.117-124. İstanbul: Yapı Kredi Yayınları.
- 2 San, İ. (Edtl) (2021) Drama Maske Müze (2.Baskı). “Müze Pedagojisi Nasıl Gelişti? Tarih Konuşan Drama” . s.29. Ankara: Pegem Akademi Yayınları.

Öğretmen ya da drama eğitimcilerinin önceden hazırladıkları iyi bir yapılandırma ve planlama ile sınıf dışı tüm ortamlarda eğitim hem örgün hem de yaşam boyu öğrenme kapsamında rahatlıkla gerçekleştirilebilir. Bu çalışmalarda elbette grubun yapısı, beklentileri, eğitim planlarının ve uygulama biçiminin özellikleri belirleyicidir.

Unutulmamalıdır ki sınıf dışı her bir mekânın kendine özgü bir içeriği, yapısı ve özellikleri vardır. Sınıf dışı öğrenme ortamlarında bu özellikler mutlaka göz önünde bulundurulmalıdır. Bu kapsamda müzeler, parklar, eski ve yeni fabrikalar, huzur evleri, kütüphaneler, galeri ve sergi salonları, marketler, pazar yerleri, festival, şenlik ve panayır alanları, tiyatro, opera ve/veya konser salonları ve bu salonların fuayeleri, ören yerleri, tatil kampları, orman alanları, piknik ve eğlence yerleri, hastaneler, hapishaneler, oyun alanları, sokak ve caddeler ve amaca uygun her türlü sosyal-kültürel merkezler sınıf dışında gerçekleştirilecek eğitimde drama çalışmaları için uygun ortamlardır.

Eğitimde drama çalışmalarında çalışma mekânının sınıf dışı ortamlarda yapılması hem dramanın hem de eğitimin amacını değiştirmez. Tam tersi çalışılacak ortamın sahip olduğu özellikler etkileşimli bir eğitim ortamına zemin hazırlar ve öğrenme çok boyutlu gerçekleştirilebilir.

Genç meslektaşlarım Bilge Kuşdemir Kayıran, İhsan Metinnam ve Burak Ceur'un editörlüklerinde hazırlanan "Okul Dışı Öğrenme Ortamlarında Yaratıcı Drama: İlkokul Uygulamaları" başlıklı bu kitap tam da "drama çalışmaları için ideal ortamlara gerek yoktur!" görüşünü destekleyecek nitelikte yapılandırılmış ve yazılmış. Editörlerin dışında Melike Özyurt, Dilek Yıldız Karakaş, Sinan Işık, Gizem Sivrikaya, Erdem Erem, İnanç Eti, Pınar Özdemir Şimşek, Serap Paşa, Özge Metinnam ve Elif Özcan'ın birbirinden farklı ve değişik mekanlarda yaratıcı drama uygulamalarına yönelik yazdıkları bölümler, bu tür çalışmalarla ilgilenenler için önemli bir kaynak niteliği taşıırken, eğitimde drama çalışmaları için alternatif öğrenme ortamlarının adreslerini de veriyor.

Her arayan bulamaz ancak bir şeyi bulanlar daima arayanlardır tümcesi her bir bölümü yazan meslektaşlarım için de söylenmiş gibi. Onların arama süreçleri eğitimde drama, eğitim-öğrenme ve farklı mekânlarda buluşmuş ve özgün, kalıcı ve etkileyici örneklerin oluşmasını sağlamış. Her bir bölüm kendi içinde bir bütünlüğe, zengin bir içeriğe ve örnek alınabilecek uygulama örneklerine sahip. Bu durum okul dışı ortamlarda eğitimde drama çalışmaları konusunda pek çok yetkin kalemin yetiştiğini de gösterirken beni ve bu çalışmaların başlamasını sağlayan birkaç öncü kişiyi de çok mutlu ediyor.

Tüm güzel düşler, yalnızca sınıf içinde değil tüm dış mekânlarda da eğitimde drama ile gerçekleştirilebilir. Bu yüzden tüm güzel düşlerin eğitimde drama ile gerçekleştirilmesi umudunu, uzak değil yakın bir ütopya olarak taşımaya devam ediyorum.

Prof. Dr. Ömer Adıgüzel

Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Öğretim Üyesi
Çağdaş Drama Derneği Onursal Başkanı

BÖLÜMLER VE YAZARLARI

1. Bölüm: Okul Dışı Öğrenme

Doç. Dr. Melike ÖZYURT, Gaziantep Üniversitesi

ORCID No: 0000-0003-4527-9343

2. Bölüm: Okul Dışı Öğrenme Ortamları

Doç. Dr. Bilge KUŞDEMİR KAYIRAN, Gaziantep Üniversitesi

ORCID No: 0000-0001-6664-2688

3. Bölüm: Müzelerde ve Arkeoparklarda Yaratıcı Drama

Dilek YILDIZ KARAKAŞ, Bursa Büyükşehir Belediyesi

ORCID No: 0009-0009-5512-3108

Sinan IŞIK, Bursa Büyükşehir Belediyesi

ORCID No: 0009-0001-8225-4025

4. Bölüm: Bilim ve Teknoloji Merkezlerinde Yaratıcı Drama

Arş. Gör. Gizem SİVRİKAYA, Ankara Üniversitesi

ORCID No: 0000-0002-5923-785X

5. Bölüm: Sanat Merkezleri ve Galerilerinde Yaratıcı Drama

Öğr. Gör. Erdem EREM, Ege Üniversitesi

ORCID No: 0000-0002-9330-6601

6. Bölüm: Milli Parklar ve Doğal Yaşam Alanlarında Yaratıcı Drama

Doç. Dr. İnanç ETİ, Çukurova Üniversitesi

ORCID No: 0000-0001-9736-094X

7. Bölüm: Doğa Kampları ve Okullarında Yaratıcı Drama

Doç. Dr. Pınar ÖZDEMİR ŞİMŞEK, Hacettepe Üniversitesi

ORCID No: 0000-0002-0360-4446

Serap PAŞA, Milli Eğitim Bakanlığı

ORCID No: 0009-000-3986-5472

8. Bölüm: Kütüphanelerde Yaratıcı Drama

Özge METİNNAM

ORCID No: 0000-0002-6220-8064

Dr. Öğr. Üyesi İhsan METİNNAM, Ankara Üniversitesi

ORCID No: 0000-0001-6984-2693

9. Bölüm: Spor Merkezlerinde Yaratıcı Drama

Arş. Gör. Burak CESUR, Gaziantep Üniversitesi

ORCID No: 0000-0001-5788-8512

10. Bölüm: Dijital Ortamlarda Çevrimiçi Yaratıcı Drama

Öğr. Gör. Dr. Elif ÖZCAN, Başkent Üniversitesi

ORCID No: 0000-0002-1874-8928

İÇİNDEKİLER

Ön Söz.....	iii
Bölümler ve Yazarları.....	v

1. BÖLÜM OKUL DIŞI ÖĞRENME

Öğrenme.....	1
Okul Dışı Öğrenme	3
Okul Dışı Öğrenme Ortamları	3
Okul Dışı Öğrenme Ortamlarının Sağladığı Faydalar	4
Okul Dışı Öğrenme Ortamlarının Önemi.....	6
Okul Dışı Öğrenme Ortamlarının Sınırlılıkları.....	7
Okul Dışı Öğrenme Ortamlarında Strateji Yaklaşım Yöntem Teknik ve Materyal Kullanımı	8
Strateji Yaklaşım Yöntem ve Teknikler.....	8
Materyal Kullanımı.....	11
Okul Dışı Öğrenme Etkinlikleri	11
Etkinlik Öncesi Planlama ve Hazırlık Süreci.....	12
Etkinliğin Uygulanması.....	13
Etkinlik Planı	13
Etkinlik Uygulama Sürecinin Yönetimi	15
Etkinlik Sonrası Değerlendirme.....	16
Kaynakça.....	17

2. BÖLÜM OKUL DIŞI ÖĞRENME ORTAMLARI

Müzeler ve Arkeoparklar.....	21
Bilim/ Teknoloji Merkezleri, Planetaryumlar, Bilim Şenlikleri ve Bilim Kampları.....	25
Sanat Merkezleri ve Galerileri.....	27
Millî Parklar, Botanik Bahçeleri ve Doğal Yaşam Alanları	28
Doğa Kampları ve Okulları	29
Kütüphaneler.....	30
Spor Merkezleri	30
Dijital Ortamlar	31
Kaynakça.....	31

3. BÖLÜM

MÜZELERDE VE ARKEOPARKLARDA YARATICI DRAMA

Etkinlik-1	35
Arkeolojik Yaşamın İzleri (Arkeolojik Miras)	35
Etkinlik-2	40
Çarşıdan Sanayiye (Endüstri Mirası)	40
Etkinlik-3	46
Nerede O Eski Bayramlar (Kültürel Miras)	46

4. BÖLÜM

BİLİM VE TEKNOLOJİ MERKEZLERİNDE YARATICI DRAMA

Etkinlik-1	51
Bilim Merkezinde Duyularla Yolculuk	51
Etkinlik-2	57
Hareket Çeşitlerini Hissedelim	57
Etkinlik-3	71
Maddelerin İlginç Özellikleri	71
Kaynakça	78

5. BÖLÜM

SANAT MERKEZLERİ VE GALERİLERİNDE YARATICI DRAMA

Etkinlik-1	80
Resim Heykel Müzesi'nde Üç Ders	80
Kaynakça	85
Etkinlik-2	85
İstanbul Modern'de Fotoğraflara Takılılık	85
Kaynakça	90
Etkinlik-3	90
Pera Müzesi'nden Göbeklitepe'ye	90
Kaynakça	96

6. BÖLÜM

MİLLÎ PARKLAR VE DOĞAL YAŞAM ALANLARINDA YARATICI DRAMA

Etkinlik-1	97
Ormanımızı Kurtarıyoruz	97
Etkinlik-2	101
Kuşlar Doğal Yaşam Alanlarında	101

7. BÖLÜM

DOĞA KAMPLARI VE OKULLARINDA YARATICI DRAMA

Etkinlik- 1	108
Doğanın Bilimi	108
Etkinlik 2	112
Doğada Hayat.....	112
Kaynakça.....	117

8. BÖLÜM

KÜTÜPHANELERDE YARATICI DRAMA

Etkinlik-1	120
Kütüphanede Biri Var!	120
Etkinlik-2	127
Gizemli Kütüphane	127

9. BÖLÜM

SPOR MERKEZLERİNDE YARATICI DRAMA

Etkinlik-1	135
Hareketlerden Oyunlara.....	135
Etkinlik-2.....	141
Sağlığına Hareket Kat.....	141

10. BÖLÜM

DİJİTAL ORTAMLARDA ÇEVİRİMİÇİ YARATICI DRAMA

Etkinlik-1	153
Meyvelerden Portreler	153
Etkinlik-2	164
Hikayelerin Zaman Yolculuğu	164
Etkinlik-3	173
Geçmişten Günümüze Müzik	173
Kaynakça	180
Editörler ve Yazarlar Hakkında	181

1. BÖLÜM

OKUL DIŞI ÖĞRENME

Doç. Dr. Melike ÖZYURT, Gaziantep Üniversitesi
ORCID No: 0000-0003-4527-9343

Kitabın bu bölümünde öğrenme, okul dışı öğrenme kavramları temel bileşenleri çerçevesinde açıklanmakta; okul dışı öğrenme ortamlarına, bu ortamların sağladığı faydalara, bu ortamlarda verilen eğitimin önemine ve okul dışı öğrenme ortamlarının sınırlılıklarına değinilmektedir. Bunun yanı sıra, okul dışı öğrenme ortamlarında gerçekleştirilen öğretimde strateji, yaklaşım, yöntem, teknik ve materyal kullanımı hakkında bilgiler sunulmaktadır. Okul dışı öğrenmede etkinlikler önemli bir yere sahiptir. Bu nedenle okul dışı öğrenme etkinliklerinin planlanması, uygulanması ve değerlendirilmesine ilişkin bilgilere de bu bölümde geniş bir şekilde yer verilmiştir.

1. Öğrenme

“Öğrenme, büyüme ve vücutta değişik etkilerle oluşan geçici değişmelere atfedilmeyecek, yaşantı ürünü olarak meydana gelen davranışta ya da potansiyel davranıştaki nispeten kalıcı izli değişimdir” (Senemoğlu, 2020). Öğrenmenin gerçekleşmesi öğrenenin, öğretenin, öğrenme ortamının ve öğrenilen değişkenlerin bir araya geldiği bir süreç ile mümkündür (Öztürk, 2019). Örgün eğitimde planlanmış öğrenme-öğretme süreçleri, bireyin önceden düzenlenmiş bir ortam içinde öğretmen, diğer öğrenciler, materyal ve ortamla etkileşimini temele alsa da öğrenme, her zaman planlı süreçleri kapsamamaktadır. Bu bağlamda öğrenmeyi formal öğrenme, informal öğrenme ve non-formal öğrenme olarak sınıflamak mümkündür.

Formal Öğrenme: Formal öğrenme, bireylere belirli bir süre içinde, belirli hedeflere yönelik olarak planlı bir şekilde bilgi ve becerilerin kazandırılmaya çalışıldığı bir öğrenme şeklidir (Laçın Şimşek, 2020). Bu öğrenme şekli planlanmış, düzenli, örgütlü ve denetim altında gerçekleştirilen öğrenme süreçlerine sahiptir (Bozdoğan, 2007). Okullarda öğretim programlarının uygulanması ile gerçekleş-

tirilen eğitim formal öğrenmeye yöneliktir. Diğer bir deyişle bir öğrencinin sınıf içerisinde dersi takip ederek, öğretmeni, arkadaşları, materyal ve ortamlarla etkileşimde bulunması, öğrenme etkinliklerine katılması sonucu gerçekleşen öğrenme formal öğrenmeye örnektir.

İnformal Öğrenme: Bireyin doğumundan itibaren çevresiyle etkileşerek doğal bir şekilde gerçekleştirdiği, planlı, programlı, örgütlü ve denetim altında olmayan öğrenme şeklidir (Bozdoğan, 2007, Laçın Şimşek, 2020). İnformal öğrenme, örgün ve yaygın eğitimde uygulanan öğretim programlarının dışında kalan öğrenme deneyimlerini içerir. Bireyin tesadüfi öğrenmeleri, oyun, kültürel etkinlikler, kutlamalar, aile ziyaretleri gibi sosyal ortamlarda ve sosyal medya, dijital oyunlar gibi sanal ortamlarda edindikleri öğrenme deneyimleri informal öğrenmeye örnek verilebilir.

Non-formal Öğrenme: Yaygın eğitim olarak da tanımlanan non-formal eğitim yolu ile gerçekleşen öğrenmedir. Non-formal eğitim Türkiye Yeterlikler Çerçevesinde (2015) şu şekilde tanımlanmaktadır. “Tanımlı ve sıralı eğitim sistemi içinde yer almayan, okulda veya okul dışında kazanılabilen herhangi bir örgütlü ve sürekli öğrenme etkinliği niteliğinde olan, sertifika ile sonuçlanan, öğretim kurumlarının hem içinde hem de dışında yer alabilen ve her yaş grubuna hitap edebilen; öğrenen bakımından tasarlanmış, amacı, zamanı ve desteği yapılandırılmış olan, bireysel becerilerin geliştirilmesini kuvvetlendiren, esas olarak örgün eğitim sistemindeki açıkları kapatma işlevi gören eğitimidir.” Tanımda da görüldüğü üzere non-formal öğrenme iki farklı şekilde gerçekleşebilmektedir. Bunlardan biri okul ortamında yani formal yapıda tercihe ve gönüllülük esasına bağlı kalınarak alınan eğitimlerdir. Diğeri ise okul dışı ortamlarda kayıt olunarak alınan eğitimler olarak ifade edilebilir. İlkine okul kulüpleri, münazara takımı, spor takımı vb. faaliyetlerde alınan eğitimler, ikincisine ise okul dışında gerçekleştirilen BİLSEM, DENEYAP Atölyeleri, belediye ve halk eğitim kurslarında alınan sertifikalı eğitimler örnek verilebilir. İşte bu eğitim ortamlarında gerçekleşen öğrenmeler non-formal öğrenme olarak tanımlanmaktadır.

Formal, informal ve non-formal öğrenme arasındaki farklılıkları daha açık bir şekilde anlayabilmek için Eshach (2007) tarafından yapılan karşılaştırma incelenebilir. Eshach (2007) formal, informal ve non-formal öğrenme arasındaki farklılıkları Tablo 1’ de belirtildiği şekli ile açıklamaktadır.

Tablo 1. Formal, Informal ve Non-formal Öğrenme Arasındaki Farklılıklar

Formal	Non-formal	İnformal
Genellikle okulda	Okul dışı bir kurumda	Her yerde
Zorlayıcı olabilir	Genellikle destekleyicidir	Destekleyicidir
Yapılandırılmış	Yapılandırılmış	Yapılandırılmamış